

januari/februari 2002

MuziekGroep Nederland

men info

IN DIT NUMMER

- Jan Rokus van
Roosendaal 2

- Marius Flothuis
in memoriam 2

- Nederlands Studenten
Orkest 3

- Traces of Saxophone 4

- Peter Jan Wagemans 5

- Jacob ter Veldhuis 6

- Luisterkamer
van het MIC 7

- berichten 8

- boeksignaleringen 8

- nieuwe cd's 9

- cd-recensies 10

- nieuwe werken 11

- agenda 12

Paulus Potterstraat 16
1071 CZ Amsterdam
tel. 020 - 305 89 00
fax. 020 - 673 35 88

ISSN: 1567-777X

Jan Rokus van Roosendaal foto: Marco Borggreve

HET VALT NIET TE ONTKENNEN DAT EEN TONAAL AKKOORD VEEL MEER RESONANTIE HEEFT. DAAR HEEFT DE MENSHEID MEE GESPEELD, DOOR DAT AKOESTISCHE GEGEVEN TE VERDUISTEREN MET DISSONANTEN, MET STEMMEN DIE ONDERWEG ZIJN EN DAN BOTSSEN. MAAR OP EEN GEGEVEN MOMENT IS DIE VERDUISTERING VAN DE NATUUR TOTAAL GEWORDEN. IK SPEEL DAAR VEEL MEER MEE: WAT IK WIL IS DAT EEN DISSONANT WERKELIJK WEER EEN DISSONANT IS.

Zaligsprekingen met een zwangere klank

Frits van der Waa

‘Het doet een beetje denken aan de verklaring van de Mensenrechten,’ vindt Jan Rokus van Roosendaal “*Zalig zij die treuren, zalig zij die vervolgd worden, zalig de armen van geest*”. Eigenlijk gaat het over de underdog.’

Van Roosendaal (41) ging niet over één nacht ijs bij het zoeken naar een tekst voor het nieuwe koorwerk waarom het Nederlands Kamerkoor hem gevraagd had. Uiteindelijk kwam hij terecht bij Mattheus 5: 3-11, de Zaligsprekingen. Op 30 januari zal het klinkende resultaat, een dubbelkorig stuk, *The Beatitudes*, voor het eerst te horen zijn in het Amsterdamse Concertgebouw.

Lange tijd heeft Van Roosendaal zich georiënteerd op muziek uit oosterse culturen. Maar zijn zoektocht naar een evenwicht tussen cyclische principes en een doorgaande lijn leidde ten slotte terug naar Europa en naar het verleden: sinds enkele jaren heeft hij zich weer volop verdiept in de muziek van de renaissance en de vroege barok. Hij voelt zich vooral aangetrokken door de meerkorige muziek van Gabrieli en

Monteverdi. ‘Als je meer dan vier stemmen gebruikt krijg je een enorme rijkdom aan klank’, zegt hij. ‘Een klank die bijna te vol is voor het akkoord, een zwangere klank. Dat heb ik in dit stuk dan ook proberen te bereiken.’

The Beatitudes is niet alleen dubbelkorig, maar ook dubbeltalig. Elk van de negen delen opent met de tekst in het Engels, gezongen op een quasi-gregoriaanse melodie. ‘Dan weet iedereen waarover het gaat’, aldus de componist. Daarna volgt een meerstemmige zetting van de Latijnse tekst, die telkens gebaseerd is op de inleidende melodie. Van Roosendaal gebruikt verschillende technieken uit de klassieke polyfonie. Spiegelcanons spelen een belangrijke rol, en het vijfde, centrale deel is zelfs een passacaglia. Naar goed Nederlands gebruik eindigt het werk met een slotkoraal.

De verschillende delen zijn heel verschillend van textuur en karakter. Wringende chromatiek wisselt af met diatonische onderdelen, gebaseerd op de kerktoonladers uit de renaissance, waaruit Van Roosendaal heel nieuwe samenklanken wint.

‘Het valt niet te ontkennen,’ zegt hij, ‘dat een tonaal akkoord veel meer resonantie heeft. Daar heeft de mensheid mee gespeeld, door dat akoestische gegeven te verduisteren met dissonanten, met stemmen die onderweg zijn en dan botsen. Maar op een gegeven moment is die verduistering van de natuur totaal geworden. Ik speel daar veel meer mee: wat ik wil is dat een dissonant werkelijk weer een dissonant is.’

Programma: Franz Liszt: Die Seligkeiten; Jan Rokus van Roosendaal: The Beatitudes (wereldpremière); James McMillan: Christus vincit en Mâiri; Anton Bruckner: Os justi en Vexilla Regis.

Het Nederlands Kamerkoor o.l.v. Stephen Layton m.m.v. Jelle Draijer, bariton.

30 januari, 12.30 uur, Concertgebouw Amsterdam (Kleine Zaal) gratis lunchconcert.

1 februari, 20.15 uur, Pieterskerk, Utrecht.

3 februari, 20.00 uur, Antoniuskerk, Breda.

6 februari, 20.15 uur, Nieuwe Kerk, Den Haag.

8 februari, 20.15 uur, Beurs van Berlage, Amsterdam.

Bron: MGN Info januari/februari 2002 (blz 1-2)